

FOCUS · Xina: amb menys pressa, però sense pausa

L'economia xinesa ha passat de créixer al voltant del 10% anual a taxes lleugerament inferiors al 8%. Tot i ser una xifra elevada, la pèrdua dels dos dígit, afegida a la feblesa dels indicadors en el tram final del 2T i al recent gir restrictiu de la política creditícia, ha revifat els temors a un aterratge bruscat del gegant asiàtic. Fins a quin punt són fundats?

L'èxit econòmic recent s'ha basat en l'explotació dels avantatges competitius que oferia una força de treball abundant, magnificats per una política econòmica clarament esbiaixada a favor de la inversió/exportació. No obstant això, tot sembla indicar que tant aquesta política com el model que defensava estarien esgotant el seu recorregut. Al marge dels factors conjunturals, l'alentiment estructural de l'economia xinesa s'atribueix a tres determinants clau: (1) la voluntat governamental de fomentar un creixement més equilibrat, amb un pes més gran del consum intern i desmantellant de forma progressiva les palanques a favor del sector exportador i introduint reformes que impulsin la despesa interna; (2) l'alentiment natural, per l'efecte *catch-up*, d'una economia cada vegada menys allunyada de les homòlogues avançades, i (3) una demografia estancada arran de la política del fill únic introduïda el 1979.

Per obtenir una primera estimació de l'impacte d'aquestes tendències sobre el creixement econòmic, realitzem una simple descomposició comptable d'aquest creixement entre els principals motors d'avanç: augment de l'ocupació, acumulació del capital físic i humà i canvis tecnològics (o productivitat).⁽¹⁾ Començant per la productivitat, tot i que no creiem que repeteixi el sostre dels 4 punts percentuals dels noranta, continuem preveient una contribució significativa al creixement (al voltant dels 2,8 punts percentuals, de mitjana, entre el 2013 i el 2020), impulsada pel transvasament d'ocupació del sector agrícola a sectors amb un valor afegit més elevat i per les reformes estructurals en curs o anunciades cap a una economia «més de mercat».⁽²⁾

Pel que fa a l'acumulació de capital humà —amb una taxa de matriculació en ensenyament universitari molt inferior a la dels veïns asiàtics més avançats—, el recorregut a l'alça és substancial, ja que es podria arribar a duplicar amb escreix la contribució al creixement fins als 1,2 punts percentuals. Quant a l'acumulació de capital físic, per bé que tendirà a perdre embranzida, per l'efecte *catch-up* i pel deliberat canvi de model, continuarà donant un suport ben significatiu al creixement: suposant un creixement inversor del 7% (el 14% en els 2000), la seva contribució vorejaria els 3,1 punts percentuals.

Finalment, l'evolució de l'ocupació és la que presenta una dinàmica més adversa per al creixement, tot i que es pre-

veu que el seu impacte sigui limitat (-0,1 punts percentuals). D'una banda, la laxitud amb què es va aplicar la política del fill únic durant els 80-90 augura un impacte molt gradual; de l'altra, la reculada de la força laboral es veurà mitigada per la flexibilització progressiva de la mobilitat dels treballadors, que facilitarà el transvasament de població de les zones rurals a les urbanes. Per tot plegat, situem el creixement mitjà de l'economia en els pròxims anys més a prop del 7% que del 10%.

En definitiva, malgrat la desconfiança que genera l'alentiment econòmic a curt termini, el Govern xinès mostra una fèrria determinació de canvi cap a un model menys distorsionat i més sostenible. Un procés que no hauria de ser traumàtic si es fan prevaler la gradualitat i un seguit de reformes clau per mantenir taxes d'avanç raonables. Aquestes reformes inclouen: canvis cap a més economia de mercat per esperar la productivitat; millores educatives per impulsar el capital humà; facilitar el transvasament camp-ciutat; reforçar la protecció social per promoure el consum, i minimitzar els riscos financers. La gradualitat, tant en la retirada dels estímuls desplegats des del 2008 com en el desmantellament de les palanques associades al model anterior, també és essencial per neutralitzar els riscos a curt termini i donar temps perquè les reformes donin els fruits esperats.

Motors del creixement xinès

Contribució al creixement (punts percentuals)

Fonts: Oficina Nacional d'Estadística, IIF i "la Caixa" Research.

Comptabilitat del creixement – Simulació

	2000-2012	2013-2020
	Aportació al creixement (p. p.)	
PIB	10,0	7,0
Acumulació factors	7,0	4,2
Capital físic	6,3	3,1
Força laboral	0,8	1,1
Ocupació	0,3	-0,1
Capital humà	0,5	1,2
Productivitat (PTF)	3,0	2,8

Nota: PTF: productivitat total dels factors; vegeu el document de la nota 1 per a un major detall en els supòsits. Font: "la Caixa" Research.

(1) Vegeu «El creixement de Xina: de quines fonts beu el gegant asiàtic?», Documents d'Economia "la Caixa", juliol del 2010.

(2) Destaquen la reforma del sistema financer i la major liberalització dels mercats de capital, la flexibilització del tipus de canvi i la reforma del registre *hukou*.